

SÁROSPATAKI REFORMÁTUS LAPOK

A TISZÁNINNENI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET, A SÁROSPATAKI REFORMÁTUS FŐISKOLA ÉS A TISZÁNINNENI EGYHÁZKERÜLETI KÁLVIN-SZÖVETSÉG HETI KÖZLÖNYE

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **DR. MARTON JÁNOS**

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG: **DR. MÁTYÁS ERNŐ, DR. SZABÓ ZOLTÁN, DR. ÚJSZÁSZY KÁLMÁN, DR. ZSIROS JÓZSEF, DARÁNYI LAJOS és KÁNTOR MIHÁLY**

TARTALOM: *Darányi Lajos: A legnehezebb út.* — Hírek. — *Dr. Enyedy Andor: Áldás—Békesség.* — Hivatalos rész.

A legnehezebb út.

János 20: 1—18.

Ebben a történetben az van megírva, hogy a megrémült Mária Magdolna hogyan jutott el a rémhírteljesztéstől az öröm-hír terjesztésig.

János evangéliumában azt olvassuk, hogy húsvét hajnalán Mária Magdolna ment először a sírhoz. Amikor a követ elhengerítve találta, még csak eszébe se jutott a feltámadás lehetősége, hanem azonnal rosszra, sőt a legrosszabbra gondolt: elvitték, ellopták az Urat.

A legnagyobb csoda színhelyén még Mária Magdolna is kétségbeeshet. Ott, ahol Isten a legdicsőbb tettet vitte véghez, még Mária Magdolna is mindent félreérthet. Mindig ide jut az ember, amikor maga magyarázza az eseményeket. Még az üres sírhoz is hiába megy az ember, csak magától, távolról és kívülről semmit, ennél még rosszabbat: gonoszságot, romlást lát.

Magdolna a tanítvány, azonnal a másik tanítványhoz szalad. A gyöngé nő azonnal az erősebb férfit keresi. Viszi a szörnyű hírt. Pedig örömhírt is vihetne. Lobogtatja a bánat fekete zászlaját: elvitték az Urat. Pedig magasra tartatná a diadal fehér lobogóját is: feltámadott.

Péter és János azonnal érzik, hogy ezt a kérdést csak a tethelyen lehet tisztázni. Távolról nem lehet vitázni. Oda kell menni a sírhoz. Futnak, versenyt futnak. A fiatal János messze megelőzi az öreg Pétert. De a sírba Péter, az öregebb mer előbb bemenni. Ott, bent, már látnak és hisznek. A hit emberi ébresztője az, hogy rendet találnak a sírban. Megértik, hogy ott nem a romboló és minden szétszóró ember járt. Ott Istennek maradt a nyoma a rendben.

Mária Magdolna, Péter és János azért nem hittek azonnal a sírnál, mert még nem tudták az Írásokat. A feltámadás az Írásból, Isten Igéjéből érthető meg. A feltámadás az Írás nyomán járó hit által lesz a miénk.

A sírban járt Péter és János már hisznek, de Mária Magdolna még sirva áll a sír szélén. Ő jártelőször a sírnál és ő hisz legutóljára. Közelebb kell kerülni az Úrhoz, hogy hinni tudjon az ember.

Mária Magdolna mellett megáll a feltámadt Úr. De Mária nem ismeri meg. Mária még mindig annyira beágyazta magát a bánatába, annyira ő akar gondoskodni, annyira meg akarja találni a holttestet, hogy nem is gondol arra, hogy mellette áll a feltámadt Krisztus. Az ember magától nem tud hinni. Néz és nem lát. A feltámadt Urat az ember magától nézi sok mindennek, csak Úrnak nem, csak annak nem, Aki. Még közelebb kell hozzá menni. Ez az egészen közelét pedig úgy történik meg, hogy Krisztus nevében szólítja Máriát. Akkor ismerhetem meg Őt, a feltámadt Urat, amikor megtudom, hogy Ő ismer engem. Akkor tudom meg, hogy él, amikor hozzám jött. Nem kell utána menni, érdekében ajtókat zörgetni, hanem Ő jön utánam, hogy meggyőzzön, hogy hívővé tegyen.

Mária ekkor át akarja ölelni az Urat. Ez nem a nő mozdulata, hanem a hívő emberé. Birtokolni akarja az Urat. Vele akar maradni. Örülni akar neki. A feltámadt Úr azonban azt mondja, hogy ez a boldog örvendezés csak a mennyben történhet meg. Most Mária Magdolnának menni kell és hirdetni kell, hogy él az Úr. Legyen hirdetője annak, hogy az Úr felmegy a mennybe. Hirdesse, hogy ezen a földön az ember feladata bizonyosságot tenni arról, aki feltámadt és aki felment a mennyekbe.

Most is a sírtól ment el Mária Magdolna, de most már nem rémhírt visz, hanem evangéliumot. Ezt a nagy átváltozást a feltámadt Úr vitte benne véghez. Megjárta a legnehezebb utat: a saját emberi gondolata helyett elfogadta és hirdette az Úr üzenetét.

Mi ennek az útnak még csak a kezdetén vagyunk!

Darányi Lajos

— **Isten iránti hálával** fogadta a szerkesztőség, hogy a politikai hatóság engedélyt adott lapunk újból való megjelenésére. Ismert anyaghiány miatt a lap egyelőre csak alkalmilag jelenik meg.

— **Az egyházkerületi tanács** 1945. évi április hó 4-én Miskolcon ülést tart. Tárgya: a lelképásztorok igazolásának ügye. A tanács tagjai ezúton is meghívottnak.

Áldás—Békesség.

Igy köszönnek évtizedek óta a miskolci református elemi iskolások: ő utánok a felnőttek, s az idők folyamán a belőlük felnőttek is.

Ezzel a köszöntéssel üdvözlünk Miskolcon egymást, amikor az ostrom rémnapjai után előbújtunk a pincékből, óvóhelyekről és kimerészkedtünk az utcára. Kimondhatatlan öröm volt ebből a köszöntésből egymásra ismerni s megbizonyosodni arról, hogy élünk és egyek vagyunk. Egyek a megtartásért, szabadulásért érzett hálában, a reánk szakadt terhek vállalásában és a jövő felőli reménykedésben.

Áldás—békesség! Ezzel a köszöntéssel üdvözlöm én is lapunk minden olvasóját, anyaszent-egyházunk minden vezetőjét és minden tagját.

Üdvözlöm lelkésztaársaimat. Kérem reájuk és kívánom nekik az Esdrás és Nehémiás lelkét. Azt a lelket, amelynek fájnak a romok, fáj a nép szétesettsége és elesettsége, de amelyet a fájdalom nem csüggedésre bír: hanem építésre, alkotásra, pásztorkodásra és vezérkedésre ösztönöz.

Üdvözlöm tanár és tanító testvéreimet. Kívánom nekik, hogy tudják lerakni tanítványaik lelkébe a réginél józanabb, tisztább, boldogabb, egészségesebb életfolytatás és együttélés tudományának alapjait. Kívánom, hogy a sok hiányt ami tanítási időben, taneszközökben a háború folytán előállott: tudják kipótolni nevelő és tanító munkájuk lényegre menő tudatosságával, leszűrtségével, sürítésével, de főképen személyiségük mély, döntő benyomásaival, ráhatásaival.

Üdvözlöm az egyházközségek előjáróit, gondnokait és presbitereit. Sáfárkodjanak önzetlen hűséggel, szent lelkiismeretességgel az egyház vagyonában. Gondjuk legyen arra, hogy a gyülekezet megkapja a templom és iskola áldásait. De törődjenek az egyház szolgálóinak méltó és jó ellátásával is. Főképp ajánlom figyelmükbe az egyházi törvényekhez a felsőbb egyházi hatóságok intézkedéseire és rendelkezéseire való alkalmazkodást. Hitéletet, jól vagy rosszul, de lehet élni egyénileg is mindenkinek a maga módján. A hitből fakadó egyházi élet azonban nem állhat fenn törvényes rend és fegyelem nélkül.

Üdvözlöm az egyházközségek tagjait, a munkában fáradozó hittestvéreimet: akár a szántóföldön, akár bányák mélyén, akár gyártelepen, műhelyben, háztartásban vagy hivatalban hullatják drága verejtéküket. Találjanak örömet a munkában. Nyerjék el és élvezzék hálaadó szívvel, megelégedéssel munkájuk gyümölcsét, megérdemelt bérét.

Üdvözlöm azokat a testvéreimet, akik testükben bántalmazást, vagyonukban károsodást, az otthonuktól vagy szeretteiktől való elszakítatásban nagy próbátélt szenvedtek vagy szenvednek. Vigasztalja és erősítse őket Istennek mindenre elégséges kegyelme. Vegye körül mindnyájukat a gyülekezet részvéte, együttérzése, segítő készsége.

Üdvözlöm azokat, akik áldozataivá lettek mások bűnének: árulásának, kapzsiságának, ragadozás vágyának. Nézzenek lelki szemekkel hitünk Fejedelmére az Ur Jézus Krisztusra, aki mindnyájunk bűneiért emberek bűnös kezétől ártatlanul mindnyájunknál többet szenvedett. Az Ő keresztye megtanít, hogy jobb szenvedni, mint szenvedést okozni s hogyha vele együtt szenvedünk, vele együtt is dicsőülünk meg. De megtanít Ő arra is, hogy nekünk nem szabad, de — nem is kell bosszút forralni és bosszút állni mások által — okozott sérelmeinkért, mert Isten előbb vagy utóbb, de okvetlenül megfizet mindenkinek a maga cselekedetei szerint.

(Folyt köv.)

Miskolc, 1945. március hó Dr. Enyedy Andor
püspök

HIVATALOS RÉSZ.

Tárczy Árpád gimn. igazgató hivatalosan közli az érdekeltekkel, hogy a sárospataki ref. gimnáziumban a tanítás január első felében megkezdődött. Aki tehát arra szánta el magát, hogy gyermekét beküldi Patakra, az 1944—45. tanévre, az minden levelezgetés nélkül hozza mielőbb a gyermeket. Amennyiben a gyermek a tápintézetben étkezik, hozzannak a vidékiek egyelőre 15 kgr. lisztet, 2—3 kgr. zsírt, vaját, vagy olajat, esetleg szalonnát, 4—4 kgr. babot, borsót, lencsét, egyezőval 15—20 kgr. hüvelyest, ami van otthon, 2 kgr. sót, néhány tojást, vagyis bármilyen természetbenit ezenfelül még, mert étkezést csak ezzel a segítséggel tudunk adni. Kivétel nélkül az összes diákok, bármelyik internátusban laknak is, a tápintézetben étkeznek. A nyár folyamán és ősszel történt jelentkezés tulajdonképpen nem számít, újból kell jelentkezni nyilvános és magántanulónak. A befizetett díjakat beszámítják a kifizetendőbe. Szalmazsákot és ágyneműt hozzanak a tanulók magukkal.

Pályázati hirdetmény. Olaszliszka református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet 21 napi határidővel a nyugdíjazás folytán megüresedett I. sz. kántortanítói állásra. Javadalom: Az urbéri erdőből eladott fa ára betétként kezelve 120 kor. a ref. egyháznál, annak kamata 13.60 P. Tüzifa váltság 68 P. Természetbeni lakás (4 szoba) 300 P. 520 □-öl kert használata 10 P. A Felsőréti dűlőben 2 kat. hold 1400 □-öl kaszáló 60 P. 10 drb. legelőjog használata 100 P. Kántori stóla jövedelme 40 P. 1219 □-öl rét a szegilongi határban 10 P. Az olaszliszcai közös iskolaalap vagyonából évi 9 q buza a polgári községtől 124.50 P. Államsegély 17 értékegység. Kántori teendők végzéséért ad az egyházközség 3 kat. hold 1395 □-öl szántóföldet. Kötelesség: A presbitérium által reabizott osztályok vezetése, kántori teendők végzése, lelkipásztor akadályoztatása esetén helyettesítése, énekkar vezetése, belmissziói munkákban segédkezés. Kellően — orvosi bizonyítvánnyal is — felszerelt kérvények Református Lelkipásztori Hivatal Olaszliszka címre küldendő, vagy viendő el. Csak férfiak pályázhatnak. Személyes bemutatkozás önköltségen kötelező. Vasut, posta, orvos, gyógyszerár, helybeni villanyvilágítás. Jó tanítási lehetőség.

Nyomtatta: Csehi Lajos a református főiskola betűivel
Sárospatak.

SÁROSPATAKI REFORMÁTUS LAPOK

A TISZÁNINNENI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET, A SÁROSPATAKI REFORMÁTUS FŐISKOLA ÉS A TISZÁNINNENI EGYHÁZKERÜLETI KÁLVIN-SZÖVETSÉG HETI KÖZLÖNYE

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **DR. MARTON JÁNOS**

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG: **DR. MÁTYÁS ERNŐ**, **DR. SZABÓ ZOLTÁN**, **DR. ÚJSZÁSZY KÁLMÁN**,
DR. ZSIROS JÓZSEF, **DARÁNYI LAJOS** és **KÁNTOR MIHÁLY**

TARTALOM: *Dr. Enyedy Andor*: Áldás—Békesség. (Folyt. és vége.) — Hír. — *Szabályrendelet* a tiszáninneni ref. egyházkerülethez tartozó lelkészek igazoltatására vonatkozó adatok tárgyában.

Áldás—Békesség.

Üdvözlöm azokat, akik a könnyű alkalmak, a mások példája, a Sátán incselkedései és biztatásai, a megromlott emberi természet kívánságai által elragadtatták és — letéríteni engedték magukat a tisztesség és becsület útjáról, és másoknak kárt okoztak azért, hogy maguknak illetéktelen és jogtalan előnyöket szerezzenek: vagy másokat bajba kevertek, veszedelembé sodortak azért, hogy maguk meneküljenek: esetleg igazi vagy vélt sérelmeikért maguknak elégtételt vegyenek. Figyelmükbe ajánlom az Idvezítő intelmét: „mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért?” (Máté 16: 26). Kérem őket, hogy igyekezzenek jóvá tenni az elkövetett jogtalanságot és — szerezzenek maguknak engesztelést Istennel és embertársaikkal, de főképen a saját lelkiismeretükkel.

Végül üdvözlöm azokat is, akik a jó időben talán a kenyérért való munka lázában, vagy a test és világ csábításának engedve, vagy hamis jelszavak hatása alatt elhagyták az Isten házáat, elszakadtak Krisztustól és a hívők gyülekezetétől: megtagadtak hitet, vallást, egyházat, imádságot, szentírást, úrvacsorát: elaltatták magukban a belső embert, a halhatatlan lelket. Üzenem nekik Pál apostol szavával: „serkenj fel, aki aluszol és támadj fel a halálból és felragyog tenéked a Krisztus” (Gal. 5: 14). Aki felébred a testi élet álmából: a látható dolgok varázslatából, mámorából: az előtt felragyog Krisztus dicsősége, a hitből való ige által megszentelt élet szépsége, az örök élet távlata, a szeretet magassága és mélysége, az istenfiúság ígérete és beteljesedése.

Áldás reátok és békesség veletek. A miskolci köszöntésre adott válasszal: „Minden hívőnek.” Üdvözlését küldi:

Miskolc, 1945. március hó *Dr. Enyedy Andor*
püspök

— Az egyházkerületi tanács újabb, 1945. évi április hó 4-én, Miskolcon tartott ülésében szabályrendeletet alkotott a lelkészek igazoltatására.

HIVATALOS RÉSZ.

A tiszáninneni református egyházkerület tanácsa 1945. április hó 4 i ülésében az 1933. E. T. I. t.-c. 7. §, 94. §, 129. § g) pontja, valamint a II. t.-c. 10. § a), c) és e) pontjai, továbbá 22. §-a alapján a következő szabályrendeletet alkotja meg.

Szabályrendelet

a tiszáninneni református egyházkerülethez tartozó lelkészek igazoltatására vonatkozó adatok tárgyában.

1. Lelkészek alatt érteni kell: lelképásztorokat, missziói lelkészeket, intézeti és vallásoktató lelkészeket, bármily forrásból nyerik is javadalmukat, ugyszintén a lelkészi képesítésű teológiai tanárokat, a közép- és középfoku iskolák lelkészi képesítésű vallástanárait, a helyettes lelkészeket és a segédlelkészeket, ez utóbbiak közé érve a vallásoktató segédlelkészeket is. Nem kell azonban igazolási eljárás alá vonni a honvédségi lelkészeket, akik szotgálati fegyelmi ügyekben a katonai hatóságok rendelkezései alatt állanak.

2. Az igazolást az igazoló bizottság végzi. Az igazoló bizottság áll: az egyházkerületen az elnökség által kijelölt, de a presbitérii küldöttek szavazataival már igazolt egy egyházkerületi lelkészi és egy világi tanácsbíróból, valamint az egyházkerületi ügyészből; az egyházmegyén az elnökség által kijelölt, de a presbitérii kiküldöttek szavazataival már igazolt egy egyházmegyei lelkészi és egy világi tanácsbíróból, valamint egy egyházmegyei ügyészből; az egyházközségben a presbitérium három tagjából, akiket a presbitérium többségi szavazattal maga küld ki. Minden bizottság a maga kebeléből választ elnököt.

3. Az igazoltatásra kötelezett minden lelkész köteles a presbitérii bizottság megalakulása után 24 órán belül a presbitérium által kiküldött bizottság elnökének nyilatkozatot adni. Az igazoló nyilatkozatban elő kell adni 1939 szeptember 1-óta politikai vonatkozású cselekedeteit, azt hogy vett-e részt és ha igen: milyen mértékkel, milyen politikai pártmozgalmakban és hogy bárminő nyilatko-

zatában — ideértve egyházi beszédeit is — nem vélelt-e a keresztyén szeretet törvénye ellen és nem fejtett-e ki fajgyűlölet, vagy bármi más gyűlölet szításával nép- és nemzetellenes működést? Elő kell adni továbbá azt is, hogy szolgálati helyét elhagyta-e, mikor, milyen okból, mennyi ideig volt távol és állásába mikor tért vissza.

4. A lelkész igazoló nyilatkozatát elsősorban a presbitérium három kiküldöttje együttes ülésen tárgyalja és teszi meg rá a maga észrevételeit. Mindhárom tag sajátkező aláírásával ellátott lapra adja szavazatát, melyben kijelenti, hogy a lelkészt igazoltnak tekinti, vagy hogy nem igazoltnak látja. Aki a lelkészt nem igazoltnak látja, ezt tartozik írásban megindokolni. Az indokolásban bizonyítható tényeket kell részletesen felsorolni. Az indokolást több kiküldött együttesen is előterjesztheti. Aki igazolást megtagadó szavazatát nem indokolja, annak szavazata úgy tekintendő, mintha az igazolás mellett szavazott volna. A presbitérium kiküldöttjei szavazatukat az esetleges indoklással és a lelkész nyilatkozatával együtt az illetékes egyházmegye esperesi hivatalának tartoznak megküldeni.

5. Az egyházmegyei bizottság, ha úgy találja, hogy a presbitérii kiküldöttek egyhangulag az igazolás megadása mellett szavaznak, a lelkészt igazoltnak jelenti ki abban az esetben, ha e bizottság tagjai nem bírnak tudomással oly körülményről, mely az igazolás akadályát képezhetné.

Ilyen esetben, vagy ha a presbitérii kiküldöttek szavazata nem — egyhangú: az egyházmegyei kiküldöttek a presbitérium kiküldötteivel együttesen tárgyalnak az igazolásról. Ha e tárgyalásnál mindenki az igazolás mellett szavaz, vagy ha csak egy tag szavaz az igazolás ellen, a lelkészt igazoltnak kell kijelenteni. Ha ketten vagy többen vannak az igazolás ellen, akkor az — egyházkerületi, egyházmegyei és presbitérii kiküldöttek együttes ülésben tárgyalnak az igazolásról. Ez a bizottság szavazattöbbséggel dönt az igazolás felől. Ha a presbitérii kiküldöttek mindnyájan az igazolás megtagadása mellett szavaznak, az egyházmegyei bizottság az igazolás megtagadásához beadott indokolás alapján az illető lelkészt nem igazoltnak — jelenti ki. Az egyházmegyei és egyházkerületi bizottságok tárgyalásáról és a szavazásról — részletes — jegyzőkönyvet kell felvenni. A bizottság jegyzőt a maga kebeléből jelöl ki.

6. Az igazoltság kimondása az igazolási eljárás teljes befejezését jelenti. Az igazolás megtagadásának kimondása esetén az illetékes egyházi hatóság az érdekelt lelkészt felfüggeszteni köteles az 1933. évi E. T. V. t. c. 140. §. b) pontja alapján s haladéktalanul elrendeli a fegyelmi eljárást a nem igazoltnak kimondott s felfüggesztett ellen és a fegyelmi eljárást az 1933. évi E. T. VI. t. c. szabályai szerint kell folytatni és befejezni.

7. Igazoló bizottság az igazolás kérdésében hozott határozat eredményét azonnal közli az egyházkerület püspökével, aki viszont az érdekelt egyházmegye esperesén keresztül azonnal értesíti erről, mind az érdekelt egyházköztség presbitériumát; ha pedig theol. tanárról, vagy középiskolai vallásánarról van szó, az érdekelt iskola igazgató-

tanácsát és tanári testületét is.

8. A theol. tanárok, valamint a közép- és közép-fokú iskolák vallásánarrai ügyében ez utasítás 2. és 4. pontja annyiban módosult, hogy a bizottság tagjai az egyházkerületi és egyházmegyei kiküldötteken kívül az érdekelt iskola igazgatótanácsának két tagja és az érdekelt iskolának még egy tanára, akit az egyházkerületi elnökség jelöl ki. Az igazgatótanács két tagja és a kiküldött tanár együtt kezdik az igazolási kérdésben a határozathozatalt és háromjók szavazatát — külön-külön sajátkezőleg aláírva küldik be a nyilatkozattal együtt az illetékes egyházmegye esperesi hivatalához.

9. A később hazatérő lelkészek igazolása tárgyában jelen szabályrendelet értelmében az illetékes egyházmegyei elnökség intézkedik.

Kelt Miskolcon, 1945. április 4-én.

Az egyházkerületi tanács rendeletéből a tiszáninneni református egyházkerület elnöksége:

Dr. Enyedy Andor sk. püspök

Horváth Elemér egyh. ker. főgondnok h.

433/1945.

Fenti szabályrendelet értelmében felhívom az egyházközségek elöljáróit, hogy a szomszéd lelkész elnöke alatt haladéktalanul hívják össze és tartásuk meg azt a presbitérii ülést, amely az igazoló bizottság három kiküldöttjét lesz hivatva megválasztani. Mivel minden lelkésznek érdeke, hogy mielőbb átessen az igazolási eljárás, a presbitérium határozatának jogerőssé válása után azonnal meg kell tartani a kiküldött bizottságnak a lelkész vagy lelkészek igazoló nyilatkozatainak tárgyalását és nyilatkozataikat késedelem nélkül fel kell küldeni az illetékes esperesi hivatalhoz.

Esperes urakat felkérem, hogy az egyes egyházközségekben tartandó presbitérii gyűlések lelkész-elnökeinek kiküldetéséről és kijelöléséről haladéktalanul gondoskodjanak, miután ezt a gyűlést a helybeli lelkész, mint érdekelt nem vezetheti és azon jelen sem lehet. Az egyházmegyei igazoló bizottságba kijelölt lelkészi tanácsbírák kiszemelésénél pedig tartsák szem előtt, hogy ki esett már át közöttük valami igazoláson, vagy ki az, akinek az igazolása nem látszik kétségesnek.

Az igazolási eljárás gyors lefolytatása érdekében a szabályrendeletet kézhez kapó lelkészek közöljék annak tartalmát a szomszédban lakó és esetleg a szabályrendelethez hozzá nem jutott lelkészekkel.

Miskolc, 1945. április 4-én.

Atyafiúi szeretettel:

*Dr. Enyedy Andor
püspök*

— Az egyházkerületi tanács 1945. évi február hó 20-án, Miskolcon dr. Enyedy Andor püspök és Horváth Elemér egyházmegyei gondnok, h. főgondnok elnöke alatt ülést tartott. Az elmaradt őszi püspöki jelentés helyett a püspök úr most adott tömör, a mai időkhöz alkalmazkodó helyzet- és munkajelentést, utána folyó ügyeket tárgyaltak.

Nyomtatta: Csehi Lajos a református főiskola betűivel
Sárospatak.

SÁROSPATAKI ÉRTESÍTÉS

A SÁROSPATAKI FŐISKOLA ÉS A TISZÁNINNENI REF. EGYHÁZKERÜLET KÖRÉBŐL

Az egyházkerület püspökének körlevele a lelkipásztorokhoz.

718/1945.

„Boldogok azok a szolgák, kiket az Úr, mikor hazamegy, vigyázva talál; bizony mondom néktek, hogy felővezvén magát, leülteti azokat, és előjövén, szolgál nekik. (Lukács XII. 37. v.)

Ezt a boldogságot kívánom minden lelkipásztor-társamnak, lelkitestvéremnek. A mi Urunk és fejünk, egyetlen Főpásztorunk találja őket vigyázva. És ha a vigyázásban és szolgálatban elfáradnak, ültesse le őket és szolgáljon nekik hitök erősítésével, reménységük élesztésével és szeretetük elmélyítésével.

1. Lelkészek igazolása.

Az egyetemes konvent elnöksége 353/1945. számú iratában közli, hogy „a közalkalmazottak igazolása tárgyában 15/1945. M. E. szám alatt kiadott rendelet az egyetemes konvent elnöksége és az ideiglenes Nemzeti Kormány között létesült megállapodás szerint nem vonatkozik a lelkészekre, lelkészjellegű vallástanárookra és egyházi tisztviselőkre. A megállapodás szerint ezek igazolása tekintetében az illetékes egyházi hatóságok jogosultak intézkedni. Ez az intézkedés az egyházi hatóságok részéről megtörtént. Épen ezért nem helyes és nem is engedhető meg, hogy a lelkészek, lelkészjellegű vallástanárok és egyházi tisztviselők igazolási eljárást kérjenek maguk ellen világi hatóságoktól, sőt ha valamelyik világi hatóság ilyen igazolási eljárást óhajtana indítani, arról az érdekelt illetékes püspököt késedelem nélkül tartozik értesíteni.”

Ezzel kapcsolatban felhívom Lelkésztársaimat, ahol még ezt nem tették volna — a Sárospataki Ref. Lapokban közölt Utasítás szerint — a pres-

bitérium ülését valamelyik szomszéd lelkipásztor elnöklete alatt sürgősen hívják össze, a presbitérium — 3 tagjából — igazoló bizottságot alakíttassanak. Ez a bizottság a lelkész igazoló jelentését tárgyalja le és a lelkészt igazoltnak, vagy nem igazoltnak tekintő írásbeli nyilatkozatukat haladéktalanul küldjék fel az illetékes esperesi hivatalhoz. Az esperes urakat felhívom, hogy a késedelemző lelkészeket sürgősen hívják fel igazolási irataik azonnali felterjesztésére (természetesen a presbitéri 3-as bizottság írásbeli nyilatkozatával együtt.) A beérkezett igazolási iratokat — haladéktalanul adják ki — az egyházmegyei igazoló bizottságnak, onnan letárgyalás után a megfelelő nyilatkozattal terjesszék fel a püspöki hivatalhoz. Akinek az igazolása az egyházmegyei bizottságnál az Utasítás értelmében lezáródott, a kísérő iratok felterjesztése nélkül. Hangsúlyozom, hogy mindenkinek érdekében áll, hogy mielőbb igazolva legyen, mert a nem igazolásból sok minden hátrátétel származik.

2. Lelkeszi- és más összejövetelek.

Felhívom lelkésztársaimat, hogy keressék az egymás hite általi épülés áldott alkalmait. Kisebb körzetből könnyebb ma összejönni lelkészeknek, presbitereknek, nőknek és ifjúságnak. Ne felejtsek el, hogy ahol ketten vagy hárman együtt vannak az Úr nevében, ott Ő is megjelenik közöttük. Amennyiben lehetőség nyílik, előzetes értesítés szerint én magam is szívesen kimegyek ilyen

összejöveteli alkalmakra. Nagyobb találkozót készít elő a sárospataki theol. tanári kar július 17—18. napjaira. Egyházkerületi tanácsulást tartunk június 26-án. Az egyházmegyei tanácsokat is hívják össze az esperes urak és felterjesztéseiket tegyék meg az egyházkerületre. Egyházi közgyűlések tartásáról egyelőre le kell mondanunk, de talán őszre ezeket is elő lehet készíteni.

3. Az egyházi készpénzfizetések átértékelése.

Amíg egyházi hatóságaink ez ügyben törvényesen és jogerősen intézkednének, felhívom az egyházközségek előljáróságát, presbitériumait az egyházi készpénzfizetésének átértékelésére. Ennek az átértékelésnek alapja lehet a búza ára. Békeidőkben minden arany pengő 5 kiló búzának felelt meg. E szerint a készpénz fizetéseknél minden pengőnél 5 kiló búzának mai pénzértékét lehet és kell figyelembe venni. A búza hatóságilag megállapított ára ma 80 pengő. E szerint minden készpénz fizetésnél legalább a négyszeres értéket kell venni, a négyszeresére emelt készpénzfizetés is messze elmarad vásárló erőben a békebeli, sőt a

mult évi pengő mellett is. Amennyire felelős minden lelkész és más egyházi tisztviselő a maga kötelességének teljesítéséért, a reábizott lelkek, anyagi javak és intézmények gondozásáért: épen annyira felelős minden gyülekezet és minden presbitérium a lelkészek és más egyházi tisztviselők megélhetésének biztosításáért. Anélkül, hogy itt kötelező erejű szabályozást próbálnék csinálni, csak a méltányosság és egymásról gondoskodó szeretet szempontjait ajánlom az illetékesek, mégpedig mind a lelkészek, mind pedig a presbitériumok figyelmébe.

Konfirmációi emléklapok szép kivitelben kaphatók a miskolci ref. püspöki hivatalban és a sárospataki főisk. nyomdában

4. Az egyházkerületi Ökumenikus Bizottság.

A sárospataki teológiai akadémia tanáraiból egyházkerületi Ökumenikus bizottság alakult. Felhívom lelkipásztor-társaimat, hogy a bizottság munkáját segítsék elő és mindent kövessenek el

arra nézve, hogy magyarországi református egyházunk és annak gyülekezetei a Krisztus egyetemes egyházának munkájába és életébe mielőbb minél teljesebben bekapcsolódjanak.

5. Lelkészözvegyek és nyug. lelkészek nyugdíja.

Az egyetemes konvent még a Budapesttel való összeköttetés megszakadása előtt a tiszáninneri egyházkerület területén lakó lelkészözvegyek és nyugdíjas lelkészek négy havi nyugdíját juttatta el az egyházkerületi pénztárhoz azzal, hogy a jelentkezőknek a pénztár a járandóságukat négy hónapon át kifizesse. Ez meg is történt, de a Budapesttel való pénzügyi kapcsolatunk még nem állott helyre. Az igen nehéz körülmények között

élő nyugdíjasok részére az egyházkerületi pénztár addig, míg a nyugdíjakra adott pénzkészlete tart, kifizeti a további nyugdíjakat azoknak, akik azt már eddig is felvették, akár személyesen, akár meghatalmazottaik útján küldik be nyugtáikat. A konventi irodában jelentkezők, vagy meghatalmazottat küldők részére a nyugdíjat a konventi pénztár is kifizeti.

6. A lelkészi kongruák kifizetéséről.

15.675/1945. számú miniszteri rendelkezés utasítást adott a községi előjáróságoknak arra, hogy a lelkipásztoroknak az általuk bemutatott illetmény Lapra kifizessék a havi járandóságukat. Ott (ahol változások vannak) épen úgy, mint eddig be kell jelenteni az esperesi hivatalnak, csatolva

az okmányt is (születés, haláleset, 24 éves életkor elérése, stb.) s az esperes urak ezeket a bejelentéseket július 15-ig felterjesztik hozzám. Addig is mindenki vegye fel az eddigi járandóságát és a különbségek utólagos elszámolás alá esnek.

7. A segédlelkészek kongruája.

Az egyetemes konvent elnökségének leirata szerint a segédlelkészek kongruáját előlegezze az egyházközség. A rendes káplántartó helyeken előlegezni kell tehát a s. lelkészi kongruát, amit a

konvent az állammal való utólagos elszámolás útján fog megkapni. Az esperes urakat kérem, hogy az egyházmegyéjük segédlelkészeinek névsorát és szolgálati helyét szíveskedjenek hozzám bejelenteni.

8. Lelkészek politikai tevékenysége.

Amint első körlevelemben tettem, újólaj ajánlom lelkésztársaim figyelmébe, hogy népünkben az egészséges és józan politikai érzéket, felelősséget, érdeklődést, állásfoglalást felbresztteni és annak szabad érvényre juttatását előmozdítani pásztori gonddal igyekezzenek. Azonban óvom minden lelkésztársamat attól, hogy valamely politikai pártban elnökséget vagy vezérséget vállaljon s ezzel más pártokban tömörülő egyháztagjainkkal ellentétbe kerüljön. Nekünk a szó legnemesebb

értelmében munkálkodni kell a demokratikus közszellem és közélet kialakításán; főképp annak evangéliumi tartalommal való megtelítésén, de a politikai pártok küzdelmeibe, versenyébe nem szabad beavatkoznunk, mert mi minden politikai párthoz tartozó embernek anyaszentegyháza és lelkipásztorai vagyunk. Ellenben minden egyháztagot segítenünk kell abban, hogy bármilyen politikai párthoz tartozzék, abba vigye bele hitét, a hitéből fakadó önzetlenséget és felebaráti szeretet.

9. Körlevelek megőrzése.

Felhívom lelkésztársaim figyelmét arra, hogy eddig három körlevelet adtam ki, Akik az első két körlevelet nem kapták volna meg, azok kérjék el a szomszéd lelkésztől s másolják le az egyházi irattár számára. A körleveleket mindenütt gondosan őrizték meg. Akik még egyházukat ért háborús károkról nem tettek jelentést, azt a legsürgősebben írják meg s jelentsék benne az alábbiakat: Milyen háborús kárt szenvedett a templom, lelkészlak, iskola s egyéb egyházi épületek s körülbelül mi a kár pénzbeli értéke? Lelkész állandóan otthon tartózkodott-e, vagy mikor tért vissza? Tanító állandóan otthon tartózkodott-e, vagy mikor

tért vissza? Istentiszteletet rendszeren tartják-e és hol? Iskolai tanítást rendszeren tartják-e, ki és hol? Van-e házi Istentisztelet? Milyen munka folyik jelenleg? Emelkedett-e a templombajárók száma vagy fogyott-e? Vannak-e jelentősebb önkéntes adakozások? Milyen a viszony a lelkész és tanítók és presbiterek között? Megvannak-e az anyakönyv, jegyzőkönyvek, okmányok, ágendaskönyv, törvénykönyv, paróchiális könyvtár, úrasztali és keresztelő edények, egyházládája, pecsétek, stb.?

Atyafiúi szeretettel:

Miskolc, 1945. június 8. *Dr. Enyedy Andor*
püspök

— **Sárospataki főiskolánk** évzáró ünnepélyt július 15-én, igazgatótanácsi ülést július 16-án tart. Gimnáziumában 1945. szept. 1-től megüresedik egy állami fizetés-kiegészítéssel latin-magyar tanszék. Okleveles tanárok júl. 10-ig adják be pályázati kérvényüket. A *Sp. Ref. Lapok* időnként újra pontosan meg fog jelenni, mielőtt miniszterelnökségi sajtóosztályi engedélye megérkezik.

Az erdélyi református egyházkerületi Igazgatótanácsától.

591/1945. II. sz.

Hirdetmény.

Az erdélyi református egyházkerület Igazgatótanácsa az Erdélyből elmenekült összes lelkészeket, tanárokat, tanítókat felhívja, hogy szolgálati helyükre a legsürgősebben térjenek vissza és közvetlen felettes hatóságuknál jelentkezzenek igazolva, hogy mi okból távoztak el, szolgálati helyüktől való távollétükben hol tartózkodtak és mivel töltötték idejüket.

Az Igazgatótanács figyelmezteti az összes eltávozottakat, hogy amennyiben a Dunáninnen tartózkodók folyó évi június hó 20-ig, a Dunántúlon tartózkodók július hó 1-ig szolgálati helyükre nem térnek vissza, állásukból lemondottnak tekintetnek, ha elfogadható módon nem igazolják elmaradásukat.

Az erdélyi református egyházkerület Igazgatótanácsa.

Dr. Tavaszy Sándor püspökhelyettes, elnök

Kolozsvár, 1945. április 22.
Almás Samu előadótanácsos

Nyomtatta: Csehi Lajos a ref. főiskolai könyvnyomda betűivel Sárospatakon